

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра адміністративного права

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІНФОРМАЦІЙНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОГО
АДМІНІСТРУВАННЯ»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Інформаційно-правове забезпечення публічного адміністрування» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 22 с.

Розробники:

Червякова Олена Борисівна,
кандидатка юридичних наук, доцентка

Затверджено на засіданні кафедри адміністративного права
(протокол № 11 від 2 червня 2021 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на засіданні
кафедри адміністративного права
(протокол № 8 від 10 червня 2022 р.)

Завідувач кафедри - Гаращук Володимир Миколайович, доктор юридичних наук, професор

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	6
3. Зміст програми навчальної дисципліни.....	8
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	
4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.....	10
4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	12
5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання	14
6. Критерії оцінювання результатів навчання.....	15
7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання.....	18
8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	18

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Інформаційно-правове забезпечення публічного адміністрування» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4,0	Галузь знань – 08 «Право»	За вибором студента	За вибором студента
Кількість модулів – 3	Спеціальність – 081 «Право»	Рік підготовки: 2021-2022	Рік підготовки: 2021-2022
		семестр	семестр
Загальна кількість годин - 120		1-2	1-2
		Лекції	Лекції
		20 год.	6 год.
		Практичні/семінарські заняття	Практичні/семінарські заняття
		20 год.	4 год.
		Самостійна робота	Самостійна робота
		80 год.	110 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 - 4, самостійної роботи студента - 6 - 8.	Рівень освіти – другий (магістерський)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)

Мета навчальної дисципліни – формування у студентів сучасної системи наукових знань про сутність та теоретичні засади інформаційних та правових засад забезпечення публічного адміністрування; закріплення, розширення та поглиблення знань щодо існуючих засобів інформаційного забезпечення публічного адміністрування, правових засад формування та

обігу інформаційних ресурсів у публічній сфері, забезпечення доступу громадян до публічної інформації, правових основ застосування інформаційних технологій в діяльності органів публічного адміністрування, а також основних вмінь та навичок самостійно аналізувати основні системи інформаційного забезпечення органів публічного адміністрування, механізмів обміну інформацією як комунікаційних процесів, опрацьовувати інформаційні ресурси в органах публічного адміністрування.

Завдання:

- формування системи теоретичних знань про інформаційні та правові основи забезпечення публічного адміністрування;
- опанування інструментарієм інформаційного та правового забезпечення публічного адміністрування;
- визначення актуальних проблем теорії інформаційного права та її складника - інформаційного забезпечення публічного адміністрування, напрямів сучасних наукових досліджень в цій сфері та концептуальних засад, спрямованих на вирішення існуючих проблем;
- аналіз і дослідження прикладних проблем правового регулювання обігу інформації в органах публічного управління, її адміністративно-правових режимів та гарантій забезпечення з огляду на практичну діяльність сфери публічного адміністрування;
- проведення порівняльно-правового аналізу досвіду інформаційно-правового забезпечення органів публічного адміністрування у різних країнах та можливостей його запозичення в Україні;
- розвиток навичок та умінь застосування інформаційного законодавства з урахуванням європейських стандартів і принципів діяльності публічного адміністрування.

Пререквізити: «Адміністративне право», «Інформаційне право», «Правові основи публічного адміністрування».

Кореквізити: «Адміністративні послуги у сфері юстиції», «Зарубіжний досвід публічного адміністрування».

Постреквізити: -

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН-1	Аналізувати природу та зміст інформаційно-правового забезпечення публічного адміністрування.
РН-2	Дискутувати зі складних правових проблем застосування європейських стандартів інформаційно-правового забезпечення публічного адміністрування.
РН-3	Обґрунтовано формулювати свою правову позицію щодо принципів інформаційного забезпечення публічного адміністрування.
РН-4	Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні стандарти інформаційного забезпечення публічного адміністрування для вдосконалення законодавства в цій сфері.
РН-5	Інтегрувати знання про сутність управлінських рішень, їх призначення в публічному адмініструванні.
РН-6	Демонструвати розуміння змісту правового статусу суб'єктів інформаційних правовідносин, особливостей їх участі в публічному адмініструванні.
РН-7	Демонструвати навички підготовки проектів управлінських рішень, наводити їх обґрунтування, зазначати способи й порядок їх виконання.
РН-8	Розкривати зміст електронного урядування та електронного документообігу.
РН-9	Демонструвати знання процедури захисту персональних даних.
РН-10	Характеризувати форми та зміст управлінських рішень у сфері публічного адміністрування.
РН-11	Розробляти алгоритми захисту приватного життя громадян з урахуванням базових міжнародних стандартів.
РН-12	Визначати недоліки при здійсненні провадження в справах про адміністративні правопорушення в судах та шляхи їх подолання.

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Право», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК9. Здатність працювати в міжнародному середовищі.

ЗК1.3. Здатність формулювати особисту думку та доказово її

представляти.

Спеціальних компетентностей:

СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК12. Здатність розвивати та утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника.

СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

СК1.1. Здатність аналізувати механізми оцінки ефективності юридичної практики за напрямками (галузями) юридичної діяльності.

Програмних результатів навчання:

ПРН4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.

ПРН6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

ПРН8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

ПРН10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

ПРН11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

ПРН14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

ПРН1.6. Демонструвати знання юридичної техніки та її прикладних аспектів в дискурсі правової епістемології та юридичної практики.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальні положення щодо правових засад забезпечення інформаційними ресурсами сфери публічного адміністрування.

Поняття та класифікація інформаційних ресурсів у сфері публічного адміністрування. Система та принципи інформаційного забезпечення органів публічного адміністрування. Види інформації, яка використовується у сфері публічного управління.

Документ як одиниця інформаційних ресурсів. Поняття, види та основні функції документів. Різновиди форм документів, які обертаються у сфері публічного адміністрування, правові засади їх обігу. Нормативні вимоги до документування управлінської діяльності в органах публічного управління. Сучасні тенденції документообігу в органах публічного управління.

Цифрова освіта та інформаційна культура публічних службовців. Вимоги, які пред'являються до інформаційної культури публічних службовців. Етичні засади інформаційної діяльності в органах публічного адміністрування.

Модуль 2. Правові й організаційні засади запровадження електронного урядування в Україні.

Поняття, мета та сутність електронного урядування. Електронне урядування та електронний уряд як інструмент розвитку інформаційного суспільства. Поняття та принципи функціонування Е-урядування та Е-уряду, їх завдання та складники. Електронний уряд як головний складник електронного урядування. Електронний документообіг як складова Е-урядування. Форми реалізації електронного уряду. Законодавче та організаційне забезпечення розвитку електронного урядування в Україні. Міжнародні стандарти електронної взаємодії та досвід інших країн у запровадженні електронної взаємодії в усіх сферах суспільного життя.

Інформаційно-правове забезпечення прийняття управлінських рішень. Поняття, значення та види управлінських рішень. Вимоги, які пред'являються до форми та змісту управлінських рішень. Організаційні та правові засади прийняття управлінських рішень. Цифрова експертиза проектів нормативно-правових актів. Інформаційні ризики у сфері прийняття управлінських рішень та шляхи їх подолання.

Поняття цифрової трансформації, та мета її запровадження в Україні. Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 р. Основні цілі цифрового розвитку. Принципи цифровізації та їх зміст. Основні напрями цифрового розвитку України (освіта, Е-демократія, державна служба, життєдіяльність міст та ін.). Роль Міністерства цифрової трансформації України у забезпеченні формування та реалізації державної політики розвитку інформаційного суспільства в Україні.

Теоретичні, правові та технологічні основи розвитку «розумних міст» (smart-city) в Україні. SMART-місто як сучасна модель суспільної трансформації. Міжнародний досвід розвитку «розумних міст» (досвід Сінгапуру, Амстердаму, Чикаго та ін.). Концепція розвитку «розумних міст» в Україні. Правові та технологічні основи розвитку «розумних міст» в Україні в контексті кращих світових практик.

Модуль 3. Адміністративно-правові режими обігу інформації у сфері публічного адміністрування.

Поняття та види режимів обігу інформації. Види інформації, що обертається в органах публічного адміністрування. Режими доступу до інформації. Поняття публічної інформації, види публічної інформації з обмеженим доступом.

Права громадян в інформаційній сфері та гарантії їх забезпечення. Правове регулювання доступу до публічної інформації. Інформація у формі відкритих даних; геопросторові дані та метадані. Реалізація права на доступ до публічної інформації за інформаційним запитом. Інформаційна приватність особи та гарантії її забезпечення. Міжнародні стандарти забезпечення прав громадян в інформаційній сфері. Судова практика у сфері захисту інформаційних прав громадян.

Адміністративна відповідальність за правопорушення в інформаційній сфері. Загальні засади та підстави адміністративної відповідальності за правопорушення в інформаційній сфері. Склад адміністративних правопорушень та порядок провадження у справах такої категорії. Аналіз судової практики розгляду справ про адміністративні правопорушення в інформаційній сфері.

4.Обсяг і структура навчальної дисципліни

4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквиуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Загальні положення щодо				

		правових засад забезпечення інформаційними ресурсами сфери публічного адміністрування				
		Тема 1. Поняття та класифікація інформаційних ресурсів у сфері публічного адміністрування	12	2	2	8
		Тема 2. Документ як одиниця інформаційних ресурсів	12	2	2	8
		Тема 3. Цифрова освіта та інформаційна культура публічних службовців	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	36	6	6	24
		Модуль 2. Правові й організаційні засади запровадження електронного урядування в Україні				
		Тема 1. Поняття, мета та сутність електронного урядування	12	2	2	8
		Тема 2. Інформаційно-правове забезпечення прийняття управлінських рішень	12	2	2	8
		Тема 3. Поняття цифрової трансформації, та мета її запровадження в Україні	12	2	2	8
		Тема 4. Теоретичні, правові та технологічні	12	2	2	8

		основи розвитку «розумних міст» (smart-city) в Україні				
		<i>Разом</i>	48	8	8	32
		Модуль 3. Адміністративно-правові режими обігу інформації у сфері публічного адміністрування				
		Тема 1. Поняття та види режимів обігу інформації	12	2	-	8
		Тема 2. Права громадян в інформаційній сфері та гарантії їх забезпечення	12	2	2	8
		Тема 3. Адміністративна відповідальність за правопорушення в інформаційній сфері	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	36	6	6	24
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	20	20	80

4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Загальні положення щодо правових засад забезпечення інформаційними ресурсами сфери публічного				

		адміністрування				
		Тема 1. Поняття та класифікація інформаційних ресурсів у сфері публічного адміністрування	15	2	2	11
		Тема 2. Документ як одиниця інформаційних ресурсів	11	-	-	11
		Тема 3. Цифрова освіта та інформаційна культура публічних службовців	15	2	2	11
		<i>Разом</i>	41	4	4	44
		Модуль 2.				
		Тема 1. Поняття, мета та сутність електронного урядування	13	2	-	11
		Тема 2. Інформаційно-правове забезпечення прийняття управлінських рішень	11	-	-	11
		Тема 3. Поняття цифрової трансформації, та мета її запровадження в Україні	11	-	-	11
		Тема 4. Теоретичні, правові та технологічні основи розвитку «розумних міст» (smart-city) в Україні	11	-		11
		<i>Разом</i>	46	2	-	44
		Модуль 3. Адміністративно-правові режими обігу інформації у сфері публічного				

		адміністрування				
		Тема 1. Поняття та види режимів обігу інформації	11	-	-	11
		Тема 2. Права громадян в інформаційній сфері та гарантії їх забезпечення	11	-	-	11
		Тема 3. Адміністративна відповідальність за правопорушення в інформаційній сфері	11	-	-	11
		<i>Разом</i>	33	-	-	33
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	6	4	110

5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Інформаційно-правове забезпечення публічного адміністрування» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на *практичних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, вирішення практичних завдань або задач, участь у розробці кейсу, захист есе або реферату за ініціативи студента. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні поточного матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);
- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквіумів.

Обов'язковою формою самостійної роботи студентів є підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту індивідуальної підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль							Підсумкова оцінка знань (диференційований залік)
Модуль № 1		Модуль № 2		Модуль № 3		Самостійна робота студентів	
п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум		
max 20	max 10	max 15	max 10	max 15	max 10	max 20	max 100

6. Критерії оцінювання результатів навчання

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.

Колоквіум	Max 10	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Індивідуальна підсумкова письмова робота	Max 20	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота не містить методологічних помилок, є посилання на джерела та власні висновки. При захисті продемонстровані глибокі знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	15	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота містить незначні методологічні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	10	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри, але з незначними помилками. Робота містить методологічні та змістовні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, але виникли проблеми з аргументації окремих понять та суджень у роботі, доведеність висновків.
	5	Робота оформлена з помилками та порушеннями кафедральних вимог щодо форми роботи. Робота містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для обґрунтування дослідження та висновків. При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих положень роботи та обґрунтованості і доведеності висновків.
	Min 0	Робота оформлена неналежним чином, без посилання на джерела та містить методологічні помилки. При захисті автор роботи не може продемонструвати знання з обраної теми, навести аргументацію понять та здійснити аналіз інформації. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.
Диференційований залік	100	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах і концепціях навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з навчальної дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі.
	90	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з

зараховано		додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	85	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих помилок. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	75	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки й суттєві неузгодженості у відповіді на запитання за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	70	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на запитання за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	60	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на питання на заліку.
не зараховано	55	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується
-----------------------	------------	-------------------------------	--

		для заліку	в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34

8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Про інформацію: Закон України від 02.10.92 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
2. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>
3. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.96 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-вр#Text>
4. Про Національну стратегію у сфері прав людини: Указ Президента України від 24.03.2021 р. № 118/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/119/2021#Text>

5. Про затвердження Порядку розгляду електронної петиції, адресованої Кабінету Міністрів України: постанова Кабінету Міністрів України від 22.07.2016 р. № 457. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/457-2016-п#Text>

6. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>

7. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>

8. Про національну інфраструктуру геопросторових даних: Закон України від 13.04.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554-20#Text>

9. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text

10. Про схвалення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 р.: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.0.2021 р. № 366-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/366-2021-р#Text>

11. Щорічна доповідь Уповноваженого Верховної Ради України про стан захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні за 2020 рік. URL: https://ombudsman.gov.ua/files/2021/zvit_2020_rik_.pdf

Література

Основна література

1. Бурило Ю.П., Вавженчук С.Я., Процишен М.В. Правове забезпечення цифрової економіки. Навч. посіб. за заг. ред. О.Д. Крупчана. Київ, 2020. 296 с.

2. Діхтієвський В.П. Адміністративно-правове регулювання доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів. Монографія. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика». 2021. 152 с.

3. Колесников О. Е-петиції у системі місцевої демократії : досвід обласних центрів України. URL: https://samoorg.com.ua/wp-content/uploads/2017/02/Petitsiyi_gotov-1.pdf
4. Константи́нівська А.К. Електронна петиція як ефективний інструмент політичної участі громадян. *Epistemological studies in philosophy, social and political science*. 2018. Vol.1.Iss.1-2.С.89-95. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/epstphsps_2018_1_1-2_11.
5. Негрей М.В., Тужик К.Д. Теорія прийняття рішень. Навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури. 2020. 272 с.
6. Політанський В.С. Право на інформацію як фундаментальне право людини. Монографія. Харків: Право. 2017. 208 с.
7. Право на забуття. Зб. статей за ред. професора І.В. Спасибо-Фатєєвої. Харків: ЕКУС. 2021. 172 с.
8. Ромащенко В. Правовое регулирование информационного общества: деятельность Европейского Союза. *Leges si viata*. Octombrie. 2016. С.103-108.
9. Свобода інформації в Україні та світі. Теорія та практика /упоряд. О.М. Павличенко, Р.І. Стадник. ГО «Харківська правозахисна група». Харків: ТОВ «Видавництво права людини». 2015. 216 с.
10. Теорія прийняття рішень. Підручник /за заг. ред. Бутка М.П. Київ: Центр учбової літератури. 2020. 360 с.
11. Ткаченко В. Принципы информационного законодательства: настоящее время и перспективы развития. *Leges si viata*. jule. 2016. С.123-127.
12. Червякова О.Б, Мех Ю.В. Зобов'язання держави у сфері захисту інформації про стан здоров'я пацієнтів : європейські стандарти та українські реалії. *Право і суспільство*. 2021. № 1. С.158-167.
13. Червякова О.Б. Публічне адміністрування в умовах розвитку інформаційного суспільства //Основи публічного адміністрування Навч. посіб за заг. ред. Н.П. Матюхіної. Харків: Право, 2021. С.211-234.

14. Чуб А. Електронна петиція як форма реалізації права громадян на участь у прийнятті управлінських рішень. [URL:aphd.ua/publication-806](http://aphd.ua/publication-806).

Додаткова література

1. Архіпова Є.О. Електронне урядування як форма організації державного управління. Державне управління : удосконалення та розвиток. Електронне фахове видання. 2015. № 5.

2. Барікова А.А. Електронна держава : нова ефективність урядування. Монографія. К. Юрінком Інтер.2016.224 с.

3. Гордийчук М. Особенности правового регулирования электронного документооборота в постсоветских государствах. *Leges et vita*. januarie. 2016. С.27-31.

4. Детерманн Лотар. Путеводитель в правовом регулировании персональных данных Лотара Детерманна. Международный компаративный комплаенс. М. Инфотропик Медиа. 2018. 340 с.

5. Кин Э. Ничего личного. Как социальные сети, поисковые системы и спецслужбы используют наши персональные данные. Пер. с англ. М. Альпина Пабlishер. 2016. 224 с.

6. Когут Ю.І. Цифрова трансформація економіки та проблеми кібербезпеки. Практичний посібник. К. Консалтінгова компанія «СІДКОН». 2021. 368 с.

7. Ніколс Том. Диванні експерти. Як необмежений доступ до інформації робить нас тупішими. Пер. з англ. К. Наш формат.2019.240 с.

8. Прийняття управлінських рішень. Навч. посіб. / за ред. Ю.Є. Петруні. К. Центр учбової літератури. 2021. 216 с.

9. Сінгер П.В., Емерсон Т. Брукінг. Війна лайків. Зброя в руках соціальних мереж. Х. Клуб сімейного дозвілля.2019.319 с.

10. Червякова Е.Б. Протокол об административном правонарушении как документ: существенные признаки и требования, предъявляемые к нему. *LEGES ET VITA*. Octobre, 2016. С.77-81.

Інтернет-ресурси

Сайт Ради Європи - <http://www.coe.kiev.ua>

Проект ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції» -
<http://www.justicereformukraine.eu/uk/>

Офіційний веб-портал Верховної Ради України - <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Президента України - <http://www.president.gov.ua>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України -
<http://www.kmu.gov.ua>

Офіційний веб-портал Верховного Суду -
https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

Офіційний веб-портал Конституційного Суду України -
<https://ccu.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України -
<https://minjust.gov.ua/>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс
 кафедри адміністративного права. URL: http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=605:administratyvna-protsedura&Itemid=151